

VIITTOMAKIELTEN LAUTAKUNNAN 73. KOKOUS

aika	maanantaina 18.11.2019, klo 10.08–14.54	
paikka	Kuurojen Liiton suuri kokoushuone A3.44, 3. krs, Valkea talo, Helsinki	
Läsnä:		
jäsenet	Alf Ekström Taina Petäjäinen Juhana Salonen Elina Tapio Mikaela Tillander Mari Virtanen	puheenjohtaja
sihteerit	Maria Andersson-Koski Leena Savolainen	
vieraat	Janne Kankkonen Päivi Mäntylä <u>pykälä 4, klo 10–12:</u> Cecilia Hanhikoski Magdalena Kintopf-Huuhka Annika Aalto Kaisa Alanne Markku Jokinen Hanna Lehti-Eklund Liisa Halkosaari Tommi Jantunen <u>pykälä 5, klo 13–14:</u> Janet Grundström	Kuurojen Liitto ry Kuurojen Liitto ry Finlandssvenska teckenspråkiga (FST) Finlandssvenska teckenspråkiga (FST) Kuurojen Liitto Kuurojen Liitto Kuurojen Liitto Helsingin yliopisto Humanistinen ammattikorkeakoulu (Humak) Jyväskylän yliopisto LapCI ry
tulkit	Saija Kuronen Karoliina Franck	4. § ja 5. § 4. § ja 5. §
Poissa:		
jäsenet	Jarkko Keränen Sanna Paasonen	

1. § Kokouksen avaus.

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 10.08.

2. § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

3. § Kokouksen esityslista.

Esityslista hyväksyttiin muutoksitta.

4. § Keskustelu suomenruotsalaisen viittomakielen tutkimuksen vastuutahosta.

Keskustelun aluksi Juhana Salonen vetäytyi puheenjohtajavastuusta ja luovutti keskustelun vetovastuun pykälän teeman suhteen sitoutumattomalle Mikaela Tillanderille. Kokoukseen kutsutut vieraat ja lautakunnan jäsenet kävivät aiheesta intensiivisen keskustelun, jonka yhteenveto löytyy muistiona [tekstiliitteestä 1](#). Vaikka keskustelu olisi voinut jatkua pidempäänkin, täytti se kuitenkin sille suunnitellun tehtävän: jokainen osapuoli pääsi tuomaan esille oman näkemyksensä, ja asioista voitiin keskustella neutraalissa ympäristössä.

5. § LapCI ry:n toiminnanjohtajan vierailu.

Viittomakielten lautakunta oli kutsunut LapCI ry:n toiminnanjohtajan Janet Grundströmin vierailulle vapaamuotoiseen keskusteluun. Keskustelu oli jatkoa 71. kokouksessa aloitetun teeman ”lapsen mahdollisuus oppia ja käyttää viittomakieltä” käsittelylle.

Grundström esitteli LapCI ry:n toimintaa ja toi esille, että se on suunnattu sisäkorvaistutetta (SI) käyttäville lapsille ja heidän perheilleen. Lasten määrstä, joille on leikattu sisäkorvaistute, ei ole saatavilla tarkkaa tilastotietoa, mutta Grundström kertoi, että noin 95 % vaikeasti kuulovammaisista, kuuleville vanhemmille syntyneistä lapsista saa istutteen. Teollisuusmaissa on maailmanlaajuisesti tehty noin 600 000 SI-leikkausta. Suomessa leikataan vuosittain noin 200 istutetta, joista noin 20 lapsille. Suomessa nuorimmat istutteen saaneet lapset ovat 8–12 kuukauden ikäisiä, mutta leikkaus voitaisiin tehdä jo kolmen kuukauden ikäiselle, koska kuulosimpukka on tuolloin jo täysin kehittynyt.

Juhana Salonen kysyi, kuinka LapCI ry suhtautuu viittomakieleen ja kuinka yhdistys tukee perheitä, jotka haluavat oppia viittomakieltä. Grundström tähdensi, että LapCI ry on kuuloalalla ainoa tukiyhdistys, joka keskittyy kuulon ja puheen kuntoutukseen. Jäsenperheistä suurin osa panostaa puheeseen, ja tutkimukset osoittavat vanhempien kokevan kuntoutuksen niin raskaaksi, ettei heillä yksinkertaisesti ole resursseja panostaa sen lisäksi viittomakielen opetteluun. Viittomakielestä kiinnostuneet perheet ovat usein hakeutuneet viittomakielen opetuksen piiriin lapsen ollessa hieman vanhempi. Grundström kertoi, ettei häneen kuluneen vuoden aikana ole ottanut yhteyttä perheitä, joilta olisi kielletty viittomakieli osana kuntoutusta. Jos perhe haluaa viittomakielen opetusta, LapCI ry tukee tätä päätöstä. Noin puolet yhdistyksen jäsenperheistä käyttää tukiviittomia, mutta on huomattu, että kun lapsen puhe kehittyy, lapsi usein itse lopettaa tukiviittomien käyttämisen.

Elina Tapio kysyi, onko Grundström mahdollisesti törmännyt myyttiin siitä, että viittomakielen käyttäminen voisi vaikuttaa negatiivisesti puhutun kielen omaksumiseen. Grundström kertoi, että LapCI ry:n blogissa on listattuna tutkimuksia, jotka osoittavat, että lapsen on helpompi keskittyä pelkkään puhutun kielen omaksumiseen, ja että viittomakielen omaksuminen sen kanssa rinnakkain vaikeuttaa prosessia. Tapio pyysi, että voisi saada kyseisen blogin osoitteen, ja lupasi puolestaan toimittaa ajankohtaista tutkimusta, mikä osoittaa päinvastaista.

Grundström jatkoi toteamalla, että häntä itseään on kummastuttanut kuulokeskusten epäsuopea suhtautuminen viittomakieleen. Kokouksessa Helsingin kuulokeskuksen

kuntoutusohjaajien kanssa LapCI ry tähdensi, että perheille, jotka haluavat viittomakielen opetusta, tulee sitä tarjota. Kuulokeskus vastusti kuitenkin tätä voimakkaasti ja painotti, että resurssit suunnataan yksinomaan kuulon kuntoutukseen, jos perhe on valinnut lapselleen istutteen. Siksi kuulokeskukset eivät enää lainkaan kirjoita viittomakielen opetukseen oikeuttavia lausuntoja. Grundström pitää tätä pöyristyttävänä, koska kuulokeskukset ovat avainasemassa kuulovammaisten lasten varhaisessa kuntoutuksessa.

Leena Savolainen kysyi, onko LapCI ry:n toiminnassa tullut vastaan lapsia, jotka eivät kuntoutukselta huolimatta ole omaksuneet puhuttua kieltä, ja onko mahdollista tukea vanhempia ajoissa tunnistamaan tällaista ongelmaa oman lapsen kohdalla. Kuurojen Liiton asiakkaissa on ollut perheitä, joiden lapsi on 4–5-vuotiaana käytännössä kielelön ja perheitä, joiden kouluikäisen lapsen kielitaidot eivät riitä kouluopetuksen seuraamiseen. Grundström vastasi, ettei ole kohdannut tällaisia perheitä, ja että olisi erityisen tärkeää saada kuulokeskukset tietoisiksi näistä tilanteista. Grundström toivoi, että tulevaisuudessa myös LapCI ry saisi ensikäden tietoa näistä tapauksista, jotta se voi viedä tietoa eteenpäin. On tärkeää, ettei tietoa tule pelkästään Kuurojen Liitosta.

Lopuksi Maria Andersson-Koski kysyi, onko LapCI ry:llä myös ruotsinkielisiä jäseniä. Grundström vastasi, että kaikki jäsenet osaavat suomea, mutta joillakin monikielillä jäsenperheillä on ruotsi yhtenä kotikielenä. Yhdistyksellä ei kuitenkaan ole ruotsinkielistä toimintaa.

6. § Lautakunnan edellisen kokouksen pöytäkirjojen tarkistaminen.

Suomenkielinen pöytäkirja kokouksesta 9.10.2019 hyväksyttiin pienin muutoksin. Pöytäkirjan ruotsinkielinen käännös ei ollut valmistunut ja se tarkistetaan seuraavassa kokouksessa.

Kokouksen 11.6.2019 ruotsinkielinen pöytäkirja hyväksyttiin muutoksitta.

Suomalaisella viittomakielellä viitotut pöytäkirjat 59–70 (14.12.2015–19.3.2019) on viety lautakunnan Youtube-kanavalle. Nämä pöytäkirjat ovat yhä tarkistamatta. Kielipoliittisista syistä, ja koska pöytäkirjan viitotjat (Päivi Mäntylä ja Pia Taalas) ansaitsevat palautetta työstään, päätettiin pöytäkirjat tarkistaa.

Päätös 1. Sihteeri Leena Savolainen jakaa viittomakieliset videot jäsenille tarkastettaviksi. Kommentit annetaan seuraavassa kokouksessa. Mahdolliset korjaukset toteutetaan erillisinä videoina.

7. § Viittomakielisen kokousyhteenvedon laatijan valinta.

Alf Ekström valittiin kokousyhteenvedon viittojaksi ja Janne Kankkonen kielelliseksi tueksi.

8. § Muut esille tulevat asiat.

Muita käsiteltäviä asioita ei ollut.

9. § Ilmoitusasiat.

- Pohjoismainen viittomakieliverkosto ja Norjan Språkrådet on tilannut tutkimuksen ”Mitä 2000-luvulla julkaistu tutkimus sanoo lasten ja nuorten mahdollisuudesta omaksua ja käyttää viittomakieltä?”. Tutkimuksen toteuttaa OsloMet (Oslo Metropolitan University) ja sen tekemisestä vastaavat Patrick Kermit, Hilde Haualand, Johan Hjustad ja Ingjerd Legreid Ødemark.
- Pohjoismainen viittomakielten verkosto on päättänyt tehdä Nordplus-hakemuksen (määräpäivä 1.2.2020) saadakseen rahoituksen ”tietoa pohjoismaisista viittomakielistä” -verkkosivun tekoon. Verkkosivu olisi tarkoitettu esimerkiksi kouluopetuksessa käytettäväksi.
- Livs 2 -projekti (Lev i vårt språk 2, Humanistinen ammattikorkeakoulu) järjesti flashmobin Oodi-kirjastossa Helsingissä ruotsalaisuuden päivänä 6.11.2019. Flashmobissa Modersmålets sång viitottiin suomenruotsalaisella viittomakielellä ja laulettiin ruotsiksi. Tapahtumasta uutisoi mm. Hufvudstadsbladet <https://www.hbl.fi/artikel/just-nu-se-hit-och-lyssna/>.

10. § Seuraava kokous.

Sihteerit lähettävät ajanvarausohjelmalla kyselyn, jolla päätetään kevään 2020 kokousajat.

11. § Kokouksen päättäminen.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.54.

Vakuudeksi

Leena Savolainen
sihteeri

Juhana Salonen
puheenjohtaja

Tekstiilite 1. Viittomakielten lautakunta, 73. kokous 18.11.2019, 4. § Keskustelu suomenruotsalaisen viittomakielen tutkimuksen vastuutahosta.

Muistio – 4. § Keskustelu suomenruotsalaisen viittomakielen tutkimuksen vastuutahosta

Taustaa

Antti Rinteen hallituksen ohjelmassa on seuraavanlainen kohta: *Jatketaan suomenruotsalaisen viittomakielen elvytysohjelmaa muun muassa määrittelemällä kielen tutkimuksen vastuutaho.*

Syyskuussa 2019 Jyväskylän yliopisto sai opetus- ja kulttuuriministeriöltä (OKM) tarjouksen rahoituksellisesta kokonaisuudesta, joka sisälsi myös suomenruotsalaisen viittomakielen tutkimusvastuun. Yliopisto otti asiassa yhteyttä **Kuurojen Liittoon**, joka tällä hetkellä vastaa suomalaisen ja suomenruotsalaisen viittomakielen kielineuvonnasta ja sanakirjatyöstä. Keskusteltuaan asiasta Kuurojen Liiton kanssa Jyväskylän yliopisto päätti, ettei se vastaanota OKM:n tarjousta ehdotetussa muodossaan, ja päätöksentekoa siirrettiin. Syksyn aikana OKM on ollut yhteydessä ainoastaan Jyväskylän yliopiston kanssa, ja muut asiaan kytkettyvät tahot, kuten **Finlandssvenska teckenspråkiga (FST)**, Kuurojen Liitto ja **Helsingin yliopisto**, ovat saaneet tietää asiasta toisen tai kolmannen käden kautta.

Tätä taustaa vasten viittomakielten lautakunta päätti ottaa asian käsiteltäväksi ja samalla tarjota neutraalin keskustelufoorumin tälle herkälle aiheelle. Kokouksessa olivat edustettuina kaikki asiaan olennaisesti liittyvät tahot (Kuurojen Liitto, FST, Helsingin yliopisto, Jyväskylän yliopisto ja **Humanistinen ammattikorkeakoulu eli Humak**). Keskustelun vetäjänä toimi Mikaela Tillander.

Paikalle kutsuttujen vieraiden alustukset

Tommi Jantunen (Jyväskylän yliopisto) aloitti esityksellä ”Viittomakielen keskus ja suomenruotsalainen viittomakieli”, jossa hän kuvasi sitä, millaisen tutkimusympäristön Jyväskylän yliopiston viittomakielen keskus tarjoaa. Hän toi esille sitä, millainen vastuu yliopistolla on viittomakielen tutkimuksesta kansallisella tasolla. Lisäksi hän kuvasi syksyn aikana suomenruotsalaisen viittomakielen tutkimustahon määrittämisessä tapahtunutta. Jantunen tähdensi, että viittomakielen keskuksen toukokuussa laatimassa nelivuotissuunnitelmassa (2021–2024) keskus itse ehdotti Jyväskylän yliopistoa suomenruotsalaisen viittomakielen tutkimusympäristöksi. Syyskuussa OKM lähetti Jyväskylän yliopistolle tarjouksen ”lisäavustusta”, johon sisältyi muun muassa suomenruotsalaisen viittomakielen tutkimus. Lokakuussa Jyväskylän yliopisto pyysi OKM:ää uudelleenarvioimaan tarjottujen lisäavustuiden rahoitusta. Marraskuussa OKM antoi uuden ehdotuksen, jossa budjettia oli kasvatettu. Viimeisimpään ehdotukseen OKM odottaa vastausta viimeistään vuoden 2020 alkupuolella.

Markku Jokinen ja **Kaisa Alanne (Kuurojen Liitto)** kiittivät aluksi Jantusta siitä, että Kuurojen Liitto oli otettu mukaan asiasta keskusteluun. Sen jälkeen Alanne kuvasi tarkemmin sitä vuosia kestänyttä prosessia, minkä myötä Kuurojen Liitossa tällä hetkellä on viisihenkinen, OKM-

rahoitteinen sanakirja- ja kielineuvontaryhmä. Vuoden 2011 loppuun asti vastuu Suomen vähemmistökielten tutkimuksesta oli Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksella (Kotus). Kotusta koskevan lain muuttamisen myötä sen nimi muuttui Kotimaisten kielten keskuksiksi ja vähemmistökielten tutkimusvastuut siirrettiin eri yliopistoille ympäri Suomea. Viittomakieltä ei siirretty yliopistolle vaan sen sijaan Kuurojen Liitolle, joka on lain muutoksesta lähtien saanut suoraa avustusta OKM:ltä. Työtehtävien kasvamisesta johtuen Kuurojen Liitto haki vuonna 2018 suurempaa OKM-avustusta. Avustusta haettiin suomalaisen ja suomenruotsalaisen viittomakielen sanakirjatyöhön, kielineuvontaan ja viittomakielten lautakunnan työhön. OKM myönsi Kuurojen Liitolle sen hakeman avustussumman, minkä myötä liitto palkkasi vuonna 2019 neljä uutta työntekijää. Vaikka kyseessä ei ole projektirahoitus, Kuurojen Liitto anoo avustusta joka vuosi uudelleen ja on jo jättänyt anomuksen vuoden 2020 avustuksesta. Alanteen mukaan OKM on ilmaissut, että työ on Kuurojen Liiton vastuulla, kunnes jokin yliopisto ottaa sen vastuulle. Alanne kuitenkin tähdentää, että liiton kielineuvonta, sanakirjatyö ja lautakuntatyö muodostavat kokonaisuuden, jossa eri osa-alueet täydentävät toisiaan. Osan rahoituksesta siirtäminen toisaalle ja tällä tavoin toiminnan rajoittaminen ei olisi kestävä eikä toimivaa.

Hanna Lehti-Eklund (Helsingin yliopisto) nosti esityksessään esille sen, että viittomakielen tutkimuksella on Helsingin yliopistossa pitkät perinteet. Erityisesti suomenruotsalaiseen viittomakieleen on panostanut suomalais-ugrilainen ja pohjoismaainen osasto (vuoteen 2017 asti nimi oli ”suomen kielen, suomalais-ugrilaisen ja pohjoismaisten kielten ja kirjallisuksien laitos”). Sen toiminta on sisältänyt kurseja, julkaisuja, pro gradu -tutkielmia ja yhden väitöskirjan (Hoyer 2012). Tällä hetkellä osastolla työskentelee yksi tohtoriopiskelija (Satu Siltaloppi), jonka väitöstyö koskee suomenruotsalaista viittomakieltä. Lehti-Eklund korostaa, että osaston henkilökunnalla on paljon osaamista vähemmistökielten, kuten Suomessa käytettävän ruotsin tutkimuksessa. Yliopisto voi myös tarjota vahvasti ruotsinkielisen kieliympäristön. Helsingin yliopisto on tällä hetkellä yhtä kiinnostunut kuin aikaisemminkin ottamaan vastuun suomenruotsalaisen viittomakielen tutkimuksesta, mutta luonnollisestikin tarvitsee työhön myös rahoituksen. Lehti-Eklund tähdentää, että Helsingin yliopisto tekee tässä asiassa myös mielellään yhteistyötä muiden tahojen kanssa.

Magdalena Kintopf-Huuhka ja **Cecilia Hanhikoski** (FST) tuovat esille, että itse kielen näkökulmasta kysymys tutkimusvastuusta on mutkikas. Jyväskylän yliopistolla on paljon osaamista viittomakielen tutkimuksessa, kun taas Helsingin yliopistolla on osaamista ruotsin kielessä ja suomenruotsalaisessa kulttuurissa. Vähemmistön vähemmistönä suomenruotsalainen viittomakieli asettuu näiden kahden tahon välimaastoon, ja siksi vastuutahojen tulisi tehdä yhteistyötä. FST kuitenkin painottaa sitä, että kielentutkimusta tulee tehdä läheisessä kontaktissa kielen käyttäjäyhteisöön ja tutkijalla tulee olla vahva kulttuurinen ymmärrys. Suomenruotsalaista viittomakieltä käyttävät henkilöt asuvat Suomen rannikkoseuduilla samoilla alueilla kuin muutkin suomenruotsalaiset (aluetta kutsutaan ruotsiksi nimellä *Svenskfinland*). Suomenruotsalaisen viittomakielen tutkimusta tulee siis toteuttaa tällä nimenomaisella alueella. Suomenruotsalainen viittomakieli on erittäin uhanalainen ja altis ottamaan vaikutteita ympäristöstä. Jos sen tutkimusta tehdään täysin suomenkielisessä ympäristössä, kieli tulee muuttumaan, se ottaa vaikutteita suomalaisesta viittomakielestä ja suomenkielisistä käsitteistä, ja kytkös ruotsin kieleen heikkenee.

Liisa Halkosaari (Humak) aloittaa viittaamalla tutkija Karin Hoyeriin, joka on monesti tähdentänyt sitä, että kielen elvytys ja tehokkuusajattelu eivät sovi yhteen. Kielen elvytys ja hyvien ratkaisujen löytäminen vie aikaa. Nyt OKM haluaa kuitenkin ratkaista asian nopeasti. Halkosaari korostaa, että on tärkeää ensin kuunnella kieliyhteisöä ja sitten yrittää vaikuttaa OKM:än päätökseen. Koska suomenruotsalaisen viittomakielen tutkimustahosta päättäminen on vaikeaa, ehkä olisi mahdollista luoda työryhmä, jonka tehtävänä olisi laatia tutkimusta varten suunnitelma.

Keskustelu

Alustusten jälkeen käytiin tutkimusvastuuaasiasta vilkasta keskustelua. **Elina Tapio** kysyi, mitä tarjolla olevalla rahalla oikeasti voidaan tehdä, ja mitä tutkimus käytännössä tarkoittaisi? Jantunen kertoi, että OKM:än ensimmäisessä tarjouksessa rahaa suomenruotsalaisen viittomakielen tutkimukseen oli varattu sen verran vähän, että se olisi riittänyt vain puolipäiväisen toimen perustamiseen. Siksi Jyväskylän yliopisto pyysi OKM:ää arvioimaan budjettia uudelleen. Uudessa esityksessään OKM tarjosi Jyväskylälle samaa summaa, jonka se oli myöntänyt Kuurojen Liitolle vuodeksi 2019, mutta ei tarkentanut, kuinka raha tulisi käyttää. Jantunen mukaan OKM haluaa yhdistää sanakirjatyön ja tutkimuksen saman katon alle, vaikka valittu taho toteuttaisikin niitä erillisinä toimintoina. Jantunen lisää tähän vielä, että suuri osa viittomakielen tutkimuksesta maailmalla on nykyään korpuspohjaista, ja että näin on myös Jyväskylän yliopistossa. Näin ollen myös suomenruotsalaisen viittomakielen tutkimusta tehtäisiin Jyväskylässä korpuspohjaisesti.

Taina Petäjäinen kysyi, mikä suomenruotsalaisen viittomakielen korpuksen tilanne on. **Juhana Salonen** vastasi, että Jyväskylän yliopiston Suomen viittomakielten korpusprojektissa 2014–2018 videoitiin 12 suomenruotsalaista viittomakieltä käyttävää henkilöä. Osa aineistosta on käännetty ruotsiksi ja annotintityö (viittomien glossaus) on aloitettu, mutta tällä hetkellä työ on pysähtyksissä.

Cecilia Hanhikoski kommentoi, että hänen käsityksensä mukaan hyvin harva suomenruotsalaisen viittomakielen käyttäjä tietää, että korpustyötä on tehty tai että mitä Jyväskylän yliopistossa viittomakieleen liittyen ylipäätään tehdään. Hän katsoo sen johtuvan siitä, ettei yliopisto tiedota toiminnastaan ruotsiksi tai suomenruotsalaisella viittomakielellä. Jantunen vastaa, että tutkimuksesta suurelle yleisölle tiedottaminen on aina haasteellista. Hän kuitenkin myöntää, että Jyväskylä on vahvasti suomenkielinen kaupunki ja jatkaa, että jos Jyväskylän yliopisto saa rahoitusta suomenruotsalaisen viittomakielen tutkimukseen, se tulee myös tiedottamaan siitä suomenruotsalaisella viittomakielellä.

Janne Kankkonen kertoo omista kokemuksistaan työskentelemisestä erilaisissa kieliympäristöissä, ja toi esiin sen, kuinka on ollut ajoittain raskasta olla ainoana suomenruotsalaisena suomenkielisessä ympäristössä. Kankkonen tähdentää sitä, kuinka paljon kieliympäristö ja kieli-ilmapiiri vaikuttaa arkeen työpaikalla, ja kuinka olennaisen tärkeää on myös yhteys kirjoitettuun ruotsiin.

Kaisa Alanne viittaa Kankkosen kokemuksiin ja sanoo, että juuri tämä on syy siihen, miksi olemme kokoontuneet keskustelemaan aiheesta: kielen käyttäjät ovat huolissaan siitä, kuinka voidaan säilyttää yhteys kieliyhteisöön täysin suomenkielisessä ympäristössä. Alanne nostaa esimerkkinä esille suomi–ruotsi-kääntäjäkoulutuksen, joka muutama vuosi sitten siirrettiin Vaasasta Jyväskylään, mutta sitten lakkautettiin, koska Jyväskylän seudulla ei ollut ruotsinkielisiä opiskelijoita.

Hanhikoski nostaa vielä esiin sen, että tutkimustahon valinta on herkkä asia, koska suomenruotsalaisen viittomakielen käyttäjyhteisö on kautta aikojen joutunut kohtaamaan sortoa. Tästä johtuen kaikessa kielityössä on huomioitava kielen uhanalaisuus ja tarve kielen elvyttämiselle.

Jantunen sanoo, että kielentutkimus voi sisältää monenlaisia asioita ja että se voi ulottua myös kielipolitiikan alueelle, mutta että OKM-rahoitus on ensisijaisesti tarkoitettu tutkimukseen eikä edunvalvontaan. Jyväskylän yliopiston mielenkiinto kohdistuu itse tutkimukseen.

Maria Andersson-Koski kommentoi, että tutkimuksesta vastaava taho tulee väistämättä vaikuttamaan suomenruotsalaisen viittomakielen asemaan. Koska kielen tilanne on hyvin haavoittuvainen, tutkimusvastuu kattaa myös kieliyhteisön osallistamisen, ohjaamisen ja kannustamisen tutkimuksen äärelle. Siksi ei ole mahdollista sulkea kielipoliittista näkökulmaa tutkimusvastuun ulkopuolelle. Andersson-Koski peräänkuuluttaa myös konkreettisia suunnitelmia yhteistyölle, eli että tulisi valita vastuuhenkilöt, jotka koordinoivat eri tahojen välistä yhteistyötä.

Kaisa Alanne korostaa olevan tärkeää, että tutkimustaholla on myös kieltä varjeleva tehtävä. Hän kiittää kaikkia keskustelussa esille nostetuista ideoista ja ajatuksista ja sanoo, että Kuurojen Liitto mielellään ottaa ne esille keskusteluissaan OKM:än kanssa. Sekä Markku Jokista että Kaisa Alannetta ihmetyttää, miksi OKM ei ole ottanut asiassa yhteyttä Kuurojen Liittoon, ja he pyrkivätkin järjestämään tapaamisen mahdollisimman pian. He toteavat myös, että tulevat olemaan yhteydessä myös Finlandssvenska teckenspråkiga rf:ään, jotta kieliyhteisön edustaja voi olla läsnä tapaamisessa.